

Prof. dr hab. Maciej Kurak,
Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz
w Poznaniu

Poznań, 28.03.2022r.

RECENZJA

rozprawy habilitacyjnej, dorobku artystycznego i dydaktycznego

Pani dr Małgorzaty Locher

adiunkta dydaktycznego Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa, Uniwersytetu Rolniczego

im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

sporządzona w związku z postępowaniem habilitacyjnym

w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki

wszczętym w dniu 9 sierpnia 2021 r. na wniosek Habilitantki.

Na podstawie na podstawie art. 221 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), zostałem wyznaczony przez Radę Doskonałości Naukowej, recenzentem komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki pani dr Małgorzaty Locher

W związku z tym otrzymałem następujące materiały dostarczone przez Habilitantkę:

- Wniosek przewodni
- Dane wnioskodawcy
- Kopię dyplomu przyznającego stopień doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne

oraz

dokumentację postępowania habilitacyjnego obejmującą:

- **Autoreferat**, składający się z rozdziałów:
 1. **Dyplomy i stopnie naukowe**
 2. **Dotychczasowe zatrudnienie w jednostkach naukowych/artystycznych**
 3. **Omówienie osiągnięć, o których mowa w art.219 ust. 1 pkt.2 Ustawy z dnia 20 Lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce**
 4. **Aktywność artystyczna**
 5. **Wystawa indywidualne/ Wystawa zbiorowe/Nagrody**
 6. **Wybór prac z poszczególnych ekspozycji**
 7. **Informacja o osiągnięciach dydaktycznych**
 8. **Przykładowe prace studenckie**
 9. **Informacja o osiągnięciach organizacyjnych**
 10. **Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny**

- *Blask. Świat widzialny jako metafora Niewidzialnego*
- 1. Stanisław Tabisz *Blask natury*
- 2. Jan Bujnowski *Widoki pejzażowe*
- 3. Krzysztof Klimek *Małgorzata Locher Blask*
- 4. Bogdan Achimescu *Blask, graficzny cykl*
- 5. Wstęp
- 6. INSPIRACJE FILOZOFICZNE – METAFIZYKA ŚWIATŁA
- 7. INSPIRACJE TEOLOGICZNE – SYMBOLIKA ŚWIATŁA W BIBLI
- 8. INSPIRACJE ESTETYCZNE – PIĘKNO
- 9. INSPIRACJE W SZTUCE – KRAJOBRAZ MALOWANY
- 10. PODSUMOWANIE
- 11. *Góry*
- 12. *Odbicia w wodzie*
- 13. *Nenufary*
- 14. *Las – Prześwity*
- 15. *Dotyk*
- 16. *Przypisy*
- 17. *Małgorzata Locher – Wystawy*

Dr Małgorzata Locher w 1983 roku otrzymała dyplom zawodowy muzyka. Natomiast w 1993 roku dyplom magisterski na Wydziale Grafiki, na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W 2002 roku ukończyła studia podyplomowe w zakresie scenografii, na macierzystej uczelni. W 2010 roku, na tej samej uczelni uzyskała stopień doktora, nadany uchwałą Rady Wydziału Grafiki, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne. W 2013 roku otrzymała dyplom ukończenia Archidiecezjalnego Kolegium Teologicznego na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II, Wyższy Instytut Teologiczny im. NMP Stolicy Mądrości w Częstochowie. Od 1984 do 1996 roku zatrudniona była w *Klubie Piwnica pod Baranami* w Krakowie udzielając się muzycznie i plastycznie. Od 1993 do 1994 roku pracowała jako nauczyciel sztuk plastycznych w Staromiejskim Centrum Kultury Młodzieży w Krakowie. W 2002 roku była animatorką sztuki podczas *EXPO 02*. Od 2009 do 2011 roku pracowała w Zespole Społecznych Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego jako nauczyciel sztuki. Od 2011 do 2013 roku była wykładowcą na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II, w Wyższym Instytucie Teologicznym im. NMP Stolicy Mądrości w Częstochowie. Od 2011 do 2013 pracowała na stanowisku asystenta w Katedrze Dendrologii i Architektury Krajobrazu, na Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Na tej samej uczelni w latach 2014 – 2018 pracowała jako adiunkt naukowo-dydaktyczny, a od 2018 do dzisiaj pracuje tam jako adiunkt dydaktyczny.

Pani dr Małgorzata Locher do momentu wszczęcia przewodu miała 31 wystaw indywidualnych zarówno w kraju jak i za granicą i brała udział w 29 wystawach zbiorowych.

Wypis wszystkich wystaw znajduje się w *Autoreferacie* autorki, w którym zaprezentowana jest również dokumentacja fotograficzna wybranych prac oraz plakaty i katalogi poświadczające informacje o zorganizowanych wystawach. Ponadto w *Autoreferacie* znajduje się, wypis nagród otrzymanych przez dr Małgorzatę Locher:

- II nagroda w konkursie Najlepsza Grafika Roku 1993, ASP Kraków,
- Stypendium Miasta Krakowa na działalność artystyczną 1995,
- wyróżnienie w konkursie Grafika Miesiąca organ. przez ZPAP w Krakowie 2009,
- Medal Rektora Uniwersytetu Rolniczego za szczególne zasługi 2015.

W tym samym opracowaniu znajdują się również informacje o opublikowanych monografiach naukowych (ilość 3) oraz wykaz opublikowanych rozdziałów w monografiach naukowych (ilość 4). W *Autoreferacie*, przedstawiono również wypis udziału dr Małgorzaty Locher w konferencjach (ilość 8) oraz członkostwa w międzynarodowych i krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych (ilość 2), jak i wypis współpracy autorki z zagranicznymi podmiotami i tytuły recenzowanych prac dyplomowych.

Dzieło wskazane przez Małgorzatę Locher (zgodnie z prawem o szkolnictwie wyższym i nauce, o którym mowa w art. 219 ust 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku) jest zbiorem zawierającym grafiki, rysunki i obrazy malarskie. Prace zaprezentowane zostały na indywidualnej wystawie zatytułowanej *Blask*, która odbyła się w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie, w styczniu 2019 roku. Dr Małgorzata Locher na podstawie swoich praktycznych działań napisała monografię pt.: *Blask – świat widzialny jako metafora Niewidzialnego*, która zawiera „podstawy teoretyczne cyklu wraz z dokumentacją wystawy”¹. Praca naukowa dr Małgorzaty Locher nie omawia w sposób wyczerpujący podjętego zagadnienia, czyli pojęcia światła jako „sfery duchowej”. Tekst opiera się głównie na pobieżnym wyliczaniu dzieł filozoficznych i teologicznych, co dokładnie można zaobserwować w rozdziałach zatytułowanych *INSPIRACJE FILOZOFICZNE – METAFIZYKA ŚWIATŁA*, *INSPIRACJE TEOLOGICZNE – SYMBOLIKA ŚWIATŁA W BIBLI*. W uproszczony i lakoniczny sposób, autorka przedstawia również zagadnienia dotyczące sztuki, wzorując się na leksykalnej analizie (rozdziały: *INTERPRETRACJE ESTETYCZNE – PIĘKNO*, *INTERPRETACJE W SZTUCE – KRAJOBRAZ MALOWANY*). Odnosi się do pojęcia piękna, realizmu, krajobrazu nie wyznaczając przy tym żadnych ram definicyjnych. Poza tym, nie pogłębia zagadnień wielokrotnie omawianych w teorii sztuki, estetyki, filozofii czy kulturze. W tekście brakuje również wskazania powiązań historii ze współczesną kulturą. Dr Małgorzata Locher pisze w opracowaniu, że często odwołuje się w komentarzu pisemnym do średniowiecza, ale nie przeprowadza głębszej analizy zagadnienia. Nie dokonuje systematyzacji pojęć, nie wyjaśnia metodologii badań. Nie analizuje własnych dokonań twórczych w kontekście przedstawionej treści monografii.

¹ Małgorzata Locher, *Autoreferat*, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Sztuka Ogrodnictwa i Architektura Krajobrazu, s. 5.

Autorka łączy proces „poszukiwania prawdy”² z indywidualnym podejściem i sposobem patrzenia na świat, ale nie wyjaśnia konsekwencji tego powiązania. W tekście autorskim pisze: „Odczytywanie obrazu świata, możliwe dzięki życiodajnemu światłu, połączone z naturalnym, właściwym danemu człowiekowi gestem artystycznym, może być drogą do poszukiwania prawdy”³. Kontynuując te myśli sprowadza je jedynie do rozważań związanych z koniecznością wykorzystywania umiejętności warsztatowych i rzemieślniczych w sztuce. Mówi, że „warsztat nie oznacza tu jedynie dążenie do realizmu, choć odniesienie do prawdy jest konieczne, aby przypadkowo nie zejść na bezdroża”⁴. W tym kontekście całkowicie pominięta została kwestia istoty twórczości wobec rozważań dotyczących indywidualnego potencjału w konstruowaniu przekazu wizualnego oddziałującego na społeczeństwo.

Przemyślenia związane z realizmem – odnoszące się do problematyki znaczenia indywidualizmu twórczego oraz jego wpływu na kulturę – stają się istotne wówczas, kiedy sytuują się w kontekście sztuki awangardowej czy postawangardowej, którą autorka niestety nazywa „modną, promowaną kulturą”⁵. Zagadnienia związane z realizmem podejmował m.in. węgierski filozof Geörgy Luckács, który mówił, że sztuka XIX wieku „nie ulega zmianie, tzn. jej utwory mają właśnie służyć w rozgrywaniu konfliktów społecznych, ale w przeciwieństwie do ideologii, nastawionych na bezpośrednią skuteczność, nie musi ich absorbować praktyczne wywołanie założeń teleologicznych, a to stwarza im szerokie pole możliwych oddziaływań na receptywność ludzi, którym otwiera to właśnie drogę – w skądinąd niesprzyjających okolicznościach do namiętnej i głębokiej krytyki wszelkiego istotnego wyobcowania”⁶. Powierzchnowe uwagi dr Małgorzaty Locher, odnoszące się do pojęcia piękna, bazujące na koegzystencji między zastanym światem a interpretacją twórczą, osadzone są jedynie w kontekście religii. Autorka podsumowuje, że tematem pracy „jest światło dające życie, rozumiane jako metafora Boga”. Pisze, że: „w cyklu *Blask* pragnęłam poprzez dotknięcie, obrazowanie fundamentalnego dla mnie dzieła Boga, jakim jest świat przyrody, wyrazić niezaprzeczalnym pięknem świata, stanowiącą metaforę ducha”. W odniesieniu do prac malarskich, autorka mówi, że: „W pastelach morskich próbowałam zmierzyć się z tą arcytrudną tematyką, nie odchodzić jednak za daleko we własną interpretację, aby nie naruszać dzieła Boga”⁷. Autorka nie wgłębia się w średniowieczną teologię Św. Augustyna dotyczącą łaski jako daru Boga i wolnej woli człowieka – wartości przekładających się na określanie roli i znaczenia twórczych działań. Św. Augustyn cytując *Listy św. Pawła do Rzymian* zwracał uwagę na to, że: „Służymy w nowości ducha, a nie według przestarzałej litery” (Rz

² Małgorzata Locher, *Blask – świat widziany jako metafora Niewidzialnego*, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Kraków 2020, s. 13.

³ Tamże.

⁴ Tamże.

⁵ Tamże.

⁶ Geörgy Luckács, *Wprowadzenie do ontologii bytu społecznego*, t. II, cz. II, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984, s. 1091.

⁷ Małgorzata Locher, *Blask – świat widziany jako metafora Niewidzialnego*, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Kraków 2020, s. 29.

7,6)⁸. Poszukiwania twórcze, natchnienie (wg autorki określane jako łaska Boga) wynikające z doświadczeń i obserwacji (wg autorki nazywane wolą) nie muszą podporządkowywać się zasadom i konwenansom, „[a]lbowiem żaden człowiek nie będzie przed nim [Bogiem] usprawiedliwiony z Zakonu: przez Zakon bowiem poznanie grzechu”. (Rz 3,23)⁹. Według Św. Augustyna zakon można odnieść bezpośrednio do prawa, którego znajomość nic nam nie da, jeśli nie będziemy z łaską bożą twórczo postępować. W konsekwencji ważna staje się metoda badawcza, która została tylko zasygnalizowana przez dr Małgorzatę Locher, polegająca na odniesieniu się do historii przez pryzmat dnia dzisiejszego¹⁰. Niemiecki badacz Erich Auerbach odnosząc się do współczesnych, pozytywnych wartości związanych z rozwojem społecznym, nawiązuje m.in. do Biblii. Badał on demokratyczne postawy poprzez analizę Ewangelii, uznając je za „czynnik motoryczny rozwoju sztuki”¹¹. Wychodząc z Biblii odniósł się do literatury średniowiecznej i wskazywał na potencjał realizmu kreaturalnego. Istotną cechą światopoglądu <kreaturalnego> jest jego przewrotny, demokratyczny charakter. „W tych warunkach szczególnie jaskrawo i silnie zaznaczyła swoją obecność właśnie owa kreaturalna strona antropologii chrześcijańskiej – a mianowicie skłonność do uwydatniania w istocie ludzkiej tego, co jest w niej przemijające, co podlega cierpieniu. Swoistość tego radykalnie kreaturalnego obrazu człowieka, który znajduje w szczególnie ostrym kontraście do wizji antyčno-humanistycznej polega na tym, iż obraz ten zachowuje bardzo wiele respektu przed ziemską szatą stanową, dopóki ją człowiek nosi, nie ma jednocześnie ani odrobiny respektu dla samego człowieka, gdy ów szatę tę zdejmie; albowiem pod ową szatą nie ma nic oprócz ciała, które starość i choroba hańbią, a śmierć i rozkład niszczą. Jest to, jeżeli można tak powiedzieć, radykalna teoria równości wszystkich ludzi, jednakże nie w znaczeniu aktywno-politycznym, lecz w sensie powszechnego odwartościowania egzystencji, które bezpośrednio odnosi się do każdego człowieka”¹². Przywołana przez dr Małgorzatę Locher „kontemplacja piękna i porządku stworzonego przez Niego [Boga] świata widzialnego umożliwia wzniesienie się ku wiekiustemu Pięknu”¹³. Zastanawiająca jest sama definicja realności wspomniana przez autorkę w rozdziale „INSPIRACJE W SZTUCE – KRAJOBRAZ MALOWANY”, w kontekście wybiórczo przywołanych z historii artystów. Pojęcie to nie zostaje przez dr Małgorzatę Locher rozwinięte ani jednoznacznie określone, wręcz autorka zaprzecza sama sobie. Przykładowo, w autoreferacie pisze: „Pozwoliło mi to na pewien dystans oraz osobiste spojrzenie na piękno i sztukę, w której, jak się wydaje, już wszystko zostało powiedziane, należy więc poszukiwać nie

⁸ Św. Augustyn, *Łaska wiara przeznaczenie*, s.125.

⁹ Tamże.

¹⁰ „(...) abstrahowanie <od przebiegu historycznego> z konieczności prowadzi do tego by, by <za przesłankę wziąć abstrakcyjną – izolowaną – jednostkę ludzką.” [Więcej:] Geörgy Luckács, *Wprowadzenie do ontologii bytu społecznego*, t. III, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1985, s. 129.

¹¹ Zbigniew Żabicki, *Ericha Auerbacha historia realizmu*, [w:] Erich Auerbach, *Mimesis. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1968, s. 21.

¹² Erich Auerbach, *Mimesis. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1968, s. 414.

¹³ Małgorzata Locher, *Blask – świat widziany jako metafora Niewidzialnego*, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Kraków 2020, s. 16.

rewolucyjnych nowości, ale indywidualnej wypowiedzi”¹⁴. Z drugiej strony w monografii dr Małgorzata Locher kwestionuje sama siebie: „Nie poszukiwałam jakiegoś z góry ustalonego schematu czy sposobu ujęcia natury, aby nie zakłócać prawdy własną osobą”¹⁵. Autorka nie przybliżyła pojęcia „afirmacji świata realnego”¹⁶, ponieważ odcina się od współczesnej kultury i światopoglądu. Na podstawie opracowania Aliny Brodzkiej na temat koncepcji realizmu György Lukácsa dowiadujemy się, że „[w]yjaśnienie każdego osobnego zjawiska wymaga, by wykryć łańcuch mediacji pośredniczących w kształtowaniu jego danej, gotowej formy”¹⁷. Poszukiwania wolnych, indywidualnych wypowiedzi ostatecznie i tak są uwikłane w kulturę, w której funkcjonuje jednostka. „Nigdy nie może człowiek działać w sytuacjach wolnych, od obecności innych ludzi, i to w przypadku każdego z jego czynów, nawet tych najbardziej własnowolnych, i dlatego, że każda próba urzeczywistnienia jego najbardziej osobistych myśli i uczuć musi mieć początek w społecznościach ludzkich i w ich jakoś znajdować ujście”¹⁸. Całkowite izolowanie się od otoczenia i kontekstu, nie przybliży nas do „odzyskania świata realnego”¹⁹, ponieważ jak twierdzi Lukács: „osamotnionej, nie opuszczającej granic danego Ja decyzji nie przysługuje charakter rzeczywisty nie tylko w płaszczyźnie społecznej, ale nawet osobistej. Żaden bowiem człowiek nie może mieć a priori pewności, czy podjęta przez niego decyzja jest rzeczywiście decyzją, tzn. czy przynajmniej ciąży ku próbie urzeczywistnienia, czy też jest tylko przemijającym pomysłem, który nie musi być rzeczywiście charakterystycznym dla swego podmiotu”²⁰. Teoretyczne rozważania dr Małgorzaty Locher oscylują wokół zagadnień związanych z realizmem, jednak sposób przedstawienia założeń artystycznych opierających się na mimetycznych odwzorowaniach nie został czytelnie zaprezentowany. Autorka nie przedstawiła również wartości kulturotwórczych dzieła oraz jego znaczenia dla sztuki. W autoreferacie pominięte zostały wartości społeczne realizacji. Wystawa dr Małgorzaty Locher *Blask* nie została w pełni opisana. Brakuje na przykład prezentacji jej koncepcji w kontekście aranżacji. Nie ma objaśnienia, dlaczego na wystawie (o tym dowiadujemy się z fotografii dokumentujących prezentację (str. 48-49)) autorka dokonała podziału na dwa pomieszczenia i umieściła osobno prace malarskie i graficzne, natomiast w książkowym zestawieniu prace przedstawiła w parach, uszeregowane tematycznie. Przykładowo ten sam motyw krajobrazu górskiego wykonany pastelami pt.: *W Tatrach*

¹⁴ Małgorzata Locher, *Autoreferat*, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Sztuka Ogrodnictwa i Architektura Krajobrazu, s. 6.

¹⁵ Małgorzata Locher, *Blask – świat widziany jako metafora Niewidzialnego*, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Kraków 2020, s. 72.

¹⁶ Tamże

¹⁷ Cytat z rozdziału przedstawiającego realizm György Lukácsa, odniesienie do faktu społecznego, [więcej:] Alina Brodzka, *O kryteriach realizmu w badaniach literackich*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1966, s. 127.

¹⁸ György Lukács, *Wprowadzenie do ontologii bytu społecznego*, t. III, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984, s. 105.

¹⁹ Małgorzata Locher, *Blask – świat widziany jako metafora Niewidzialnego*, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Kraków 2020, s. 14.

²⁰ György Lukács, *Wprowadzenie do ontologii bytu społecznego*, t. III, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984, s. 108.

Zachodnich zestawiała z rysunkiem tego samego krajobrazu pt.: *Światło w Tatrach Zachodnich*. Pomimo, że autorka w tekście pisze, że należy poszukiwać „indywidualnej wypowiedzi” kompozycje prac takich jak: *Nokturn adriatycki*, *W Dolinie Kościeliskiej*, *Tatry w Orawicach* są schematyczne i pospolite. Tworzenie immanentnej obrazowości kierującej się własnymi sposobami prezentowania (np. reguły przedstawiania i definiowania krajobrazu stojącego w antynomii do przyrody) charakteryzuje cechy sztuki traktowanej jako „zjawisko kompensacyjne”²¹. Ten sposób funkcjonowania sztuki w społeczeństwie jako niezależna równoległa rzeczywistość niesie konkretne konsekwencje, które w ogóle nie zostały przedstawione przez dr Małgorzatę Locher. Zmiana funkcji sztuki związana z zastępowaniem aktywno-praktycznego rozumienia jej na poznawczo-teoretyczną działalność jest m.in. „tożsam[a] z całkowitym wyłączeniem się z rzeczywistości społecznej”²². Nie należy jednak zapomnieć, że przyjmując nawet skrajnie odizolowaną od codzienności działalność twórczą nie można pominąć potencjalnych odbiorców sztuki. Nawet wówczas, gdy sztukę potraktujemy jako wyizolowaną sferę umożliwiającą zdystansowanie się wobec natłoku codziennych zdarzeń, to i tak pozostanie ona częścią społecznej aktywności wpływającą na jej rozwój. W innym przypadku „[d]ziętu grozi to, że pozostanie formalną możliwością sztuki, że pozostanie tworem <mózgowej zabawy> jego autora, jeśli rzeczywistość tego dzieła nie okaże się uwierzytelniona przez akt postrzeżenia estetycznego, przez zrodzoną za jego sprawą komunikacją między ludźmi”²³.

Prace dr Małgorzaty Locher składające się na zbiór *Blask* są bardzo różnorodne, często zupełnie odległe od siebie estetycznie. Związek tematyczny prac odnoszący się najogólniej ujmując do przyrody, wpływa jedynie na uproszczenie koncepcji zaprezentowanej przez autorkę wystawy. W realizacjach graficznych autorka zmierza w kierunku uproszczeń formy, odnajdywania rytmów, materii natomiast w pracach pastelowych synteza służy głównie walorom kompozycyjnym pracy, w realizacjach olejnych czy akrylowych bardziej dopracowany jest szczegół - detal ujętej przyrody. Nie ma więc zwięzłej wypowiedzi wychodzącej poza banalną ideę sprowadzającą jedynie do ukazania walorów przyrody. To samo dotyczy ostatniej realizacji, którą autorka włączyła w zestaw prac *Blask*. Związana jest ona jak pisze autorka z „poszukiwaniami w obrębie dziedziny land artu”²⁴, co w rzeczywistości nie ma nic wspólnego z tą formą twórczości. Instalacja graficzna zaprezentowana w Lesie Wolskim składała się z odbitek liści wykonanych w technikach metalowych powielonych na papierze w niewielkim formacie, a następnie zimą zawieszonych na drzewach oraz porozrzucanych na ziemi. Realizacja przestrzenna włączona do zestawu prac wykonanych w innych mediach powoduje, że mamy do czynienia z kolejnym sposobem przedstawienia przyrody i niczym więcej.

Podsumowując wyszczególnione w *Autoreferacie* dr Małgorzaty Locher osiągnięcia, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie

²¹ Jurij Dawydow, *Sztuka jako zjawisko socjologiczne*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1971, s. 26.

²² Tamże, s. 26.

²³ Tamże, s. 42.

²⁴ Małgorzata Locher, *Blask – świat widziany jako metafora Niewidzialnego*, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Kraków 2020, s. 29.

wyższym i nauce, zrealizowane dzieło artystyczne *Blask* oraz monografia zawierająca podstawy teoretyczne pracy i dokumentacji wystawy nie stanowią oryginalnej i znaczącej dla sztuki realizacji. Monografia autorki jest bardzo chaotyczna i nie posiada dobrze opracowanej konstrukcji, co ostatecznie czyni ją ograniczonym wykazem odniesień zagadnień zawartych w tytule. Podobnie zbudowana jest cała wystawa *Blask*, która ostatecznie staje się infantylnym zbiorem różnorodnych przedstawień natury. Natomiast pojedyncze prace dr Małgorzaty Locher są schematyczne i populistyczne. Odnoszą się do obrazowania pojawiającego się w kulturze masowej. Realizacje będące zbiorem *Blask* być może stanowią kontynuację wcześniejszych poszukiwań twórczych dr Małgorzaty Locher, jednak prace te ogólnikowo ujmują temat, co wpływa na spłylenie przekazywanej treści. Podobnie, poszczególne koncepcje przedstawione w *Autoreferacie* odnoszące się do całej twórczości autorki są często zbyt powierzchowne i zdawkowe, co doprowadza ostatecznie do błędnie i sloganowo ujętych treści. Autorka puentuje w *Autoreferacie*, że w sztuce „wszystko zostało już powiedziane”²⁵. Myślę, że odpowiedzią na ten niezręczny slogan mogą być słowa socjologa sztuki, myśliciela Jurija Dawydowa: „[t]oteż zakładać z góry, że wszystkie nowe formy porozumiewania się ludzi są już wyczerpane i że żadne nowe nie mogą powstać – to popełniać najgłupszy z błędów”²⁶. Obrazowanie jako forma wypowiedzi twórczej jest pewnym sposobem myślenia, który, jeśli zostanie źle przeprowadzony, zatraci najpiękniejsze i pozytywne idee. Po prostu zostaną one wykoślawione i zwulgaryzowane.

Biorąc pod uwagę przedstawioną pracę habilitacyjną pani dr Małgorzaty Locher stwierdzam, że przygotowana praca nie jest oryginalną wypowiedzią twórczą i nie stanowi znaczącego wkładu dla sztuki, oraz że nie spełnia warunków określonych w Art. 219 ust. 1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.),
dlatego wnioskuję
do Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku o odmowę nadania dr Małgorzacie Locher stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

prof. dr hab. Maciej Kurak

²⁵ Małgorzata Locher, *Autoreferat*, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Sztuka Ogrodnictwa i Architektura Krajobrazu, s. 6.

²⁶ Jurij Dawydow, *Sztuka jako zjawisko socjologiczne*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1971, s. 34.